

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

Autoritate de stat autonomă

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: support@cncd.org.ro

---

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA nr. 137 din 28.03.2018

Dosar nr: 147/2017

Petiția nr: 1520/15.03.2017

Petentă: Organizația pentru Promovarea Transportului Alternativ în România

Reclamați: Instituția Primarului General al Municipiului București, Consiliul General al Municipiului București, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare-România

Obiect: Planuri de Mobilitate Urbană Durabilă care nu țin cont de accesibilizarea mediului fizic pentru persoanele cu dizabilități

I. Numele, domiciliul și sediul părților

I. Numele și sediul petentei

1. Organizația pentru Promovarea Transportului Alternativ în România, B-dul Ion Manolescu nr. 3, bl. 123, sc. B, ap. 57, sector 6, București;

Numele și sediul reclamaților

2. Instituția Primarului General al Municipiului București, cu sediul în București, Splaiul Independenței nr. 291-293, sector 6 (R1)

3. Consiliul General al Municipiului București, cu sediul în București, Splaiul Independenței nr. 291-293, sector 6 (R2)

4. Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare-România, cu sediul în București, Metropolis Center, Iancu de Hunedoara, et. 3, West Wing, sector 1 (R3)

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

5. Petenta consideră discriminatorie coordonarea de către părțile reclamate a unor Planuri de Mobilitate Urbană Durabilă pentru autoritățile publice locale reclamate care nu țin cont de accesibilizarea mediului fizic pentru persoanele cu dizabilități.

III. Citarea părților

6. În temeiul art. 20, alin. 4 din **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturilor formelor de discriminare**, republicată (în continuare **O.G. nr. 137/2000**), s-a îndeplinit procedura de citare.

7. Părțile au fost citate (filele 32-35 din dosar) pentru data de 25.04.2017 la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare CNCD).

8. La audierea din 25.04.2017 părțile nu s-au prezentat.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentei

9. Prin petiția înregistrată la CNCD cu **nr.1520/15.03.2017** (filele 1-20 din dosar) petenta arată că părțile reclamate au coordonat Planul de Mobilitate Urbană Durabilă 2016-2030 București-Ilfov și nu au ținut cont de accesibilizarea mediului fizic pentru persoanele cu dizabilități conform prevederilor **Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap**.

10. Petenta susține faptul că, reclamata nr. 3 (Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare - România/BERDR) s-a ocupat de coordonarea Planului de Mobilitate Urbană Durabilă 2016-2030 București-Ilfov (PMUD). Din această poziție, prin reprezentanții săi, reclamata a gestionat completarea rapoartelor, intermediind contactul între echipa de experți și Comitetul de monitorizare.

11. În iunie 2015, echipa de experți a PMUD a finalizat raportul privind situația existentă în regiunea București - Ilfov. Printre problemele identificate de aceasta s-au numărat și problemele persoanelor cu dizabilități în a accesa independent spațiul public. Deoarece pentru fiecare problemă identificată trebuie propusă una sau mai multe măsuri care să ducă la rezolvarea problemei, calitatea identificării corecte a problemelor a fost foarte importantă. În cazul accesibilizării spațiului public la nevoile persoanelor cu dizabilități s-a constatat că **nicio stradă** din regiunea București-Ilfov nu este conformă cu dispozițiile Normativului 51 adoptat în 2000 și actualizat în 2012.

12. Referirile la problemele de accesibilizare a spațiului public la nevoile persoanelor cu dizabilități au fost preluate apoi în Raportul final, adus la cunoștința publicului în decembrie 2015.

13. La sfârșitul lunii decembrie 2015, echipa de experți și-a încheiat contractul, documentele rămânând în păstrarea reprezentanților BERD România.

14. În ianuarie 2017, reclamatul nr.1 a dorit adoptarea PMUD 2016-2030 București - Ilfov fără să mai treacă prin procesul obligatoriu de dezbatere publică. La presiunea societății civile, adoptarea s-a amânat, documentul fiind supus dezbaterii publice în perioada februarie - martie 2017.

15. În timpul dezbaterii, comparând documentul propus spre adoptare cu varianta finalizată de experți în decembrie 2015, a constatat că din documentul propus spre adoptare au fost șterse sau modificate paragrafele care făceau referire la problemele

de accesibilizare spațiului public la nevoile persoanelor cu dizabilități. Eliminarea și modificarea textelor nu este întâmplătoare, deoarece ele au dispărut din locuri diferite. Precizează că îmbunătățirea PMUD era firească, acesta fiind scopul dezbaterilor publice, însă aceste îmbunătățiri pot să vizeze doar părțile unde se propun măsuri. În niciun caz nu se justifică modificări la partea de probleme constatate, mai ales după ce experții au predat documentul.

Prin ștergerea paragrafelor respective, conținutul documentului a fost denaturat deoarece, fiind eliminate referirile la gravitatea problemelor identificate, măsurile propuse nu se raportează la problema reală, cea identificată. Practic, prin eliminarea problemei, a fost eliminată necesitatea adoptării de măsuri potrivite. În acest fel, problema rămâne nerezolvată.

De exemplu, experții au constatat că nicio stradă din regiunea București - Ilfov nu respectă prevederile Normativului 51/2012. De aceea, măsurile propuse trebuie să fie adaptate gravității situației pentru ca edili să se asigure că, **pe termen scurt**, va exista o rețea (extinsă la nivelul regiunii București-Ilfov) de trasee accesibilizate la nevoile persoanelor cu dizabilități. Prin ștergerea referirilor la amploarea problemele identificate, considerăm că persoanele implicate **au urmărit ascunderea acestor informații**, rezultând astfel o încălcare a drepturilor persoanelor cu dizabilități. Pentru că în lipsa menționării corecte a problemei, este firesc să nu existe nici soluții adecvate de rezolvare.

16. Petenta a solicitat lămuriri Primăriei Municipiului București, care a pus în dezbatere documentul, și BERD - România, care a coordonat elaborarea PMUD, pentru a afla cine a avut acces la document în perioada decembrie 2015 - ianuarie 2017. Conform obligațiilor ce le reveneau, consideră că BERD România, prin reprezentanții săi, aveau obligația să supravegheze editările asupra documentului. Dar, fiind vorba de un document la care Primăria Municipiului București a avut acces, este posibil ca și funcționarii de acolo să fi șters și modificat textele respective.

De aceea, în lipsa unor probe concludente, consideră că ambele instituții trebuie să justifice cine a avut interesul ca problemele de accesibilizare a spațiului public să fie eliminate și modificate, denaturând astfel documentul supus aprobării.

Dacă documentul va fi adoptat fără să fie reintroduse toate observațiile referitoare la accesibilizarea spațiului public, făcute de experți în perioada de analiză, consideră că cele două instituții se fac vinovate de încălcarea drepturilor persoanelor cu dizabilități.

De asemenea, dacă în documentul **adoptat** cele două instituții nu propun un set de măsuri pe măsura problemelor constatate de experți, astfel încât persoanele cu dizabilități (și orice locuitor sau vizitator al regiunii) să poată utiliza în siguranță traseele dedicate (trotuarele), consideră că cele două instituții se fac vinovate de încălcarea drepturilor persoanelor cu dizabilități în România, accesibilizarea spațiilor publice la nevoile persoanelor cu dizabilități este o obligație legală din anul 2000, atunci când a fost adoptat *Normativul NP-51 privind adaptarea clădirilor civile și a spațiului urban aferent la nevoile individuale ale persoanelor cu handicap*.

Petenta a depus la dosar ca probe în susținerea celor sesizate (filele 12-20 din dosar).

Susținerile reclamațiilor

17. Reclamata nr. 1 (Instituția Primarului General al Municipiului București) a direcționat adresa CNCD pentru un răspuns competent Direcției Juridice - Serviciul Legislație (filele 24-25 din dosar) care arată următoarele:

a. La pagina 1 din 14 din plângere constată că aceasta este făcută împotriva a 2 (două) instituții - Banca Europeană de Reconstrucție și Dezvoltare și Municipiul București, prin Primar General și Consiliul General al Municipiului București, care au "*calitatea de coordonatori ai Planului de Mobilitate Urbană Durabilă 2016-2030 București-Ilfov*". Răspuns:

- Contractul privind elaborarea Planului de Mobilitate Urbană Durabilă 2016-2030 Regiunea București-Ilfov (PMUD B-IF) a fost încheiat între BERD și M.D.R.A.P., având ca beneficiari finali, conform legislației în vigoare, unitățile administrativ-teritoriale Municipiul București și Județul Ilfov. Precizează că un membru OPTAR a făcut parte din echipa BERD de elaborare a PMUD.

Din citatul alăturat extras din petiție, "*în fapt, Banca Europeană de Reconstrucție și Dezvoltare (BERD)-România s-a ocupat de coordonarea Planului de Mobilitate Urbană Durabilă (PMUD) 2016-2030 București-Ilfov*", de unde reiese faptul că din cele două entități reclamate, practic una singură s-a ocupat de elaborarea acestui PMUD, fapt care reiese și din cele menționate mai sus.

b. La pagina 2 din 14 se menționează "*În timpul dezbaterii, comparând documentul propus spre adoptare cu varianta finalizată de experți în decembrie 2015, am constatat că din documentul propus spre adoptare au fost șterse sau modificate paragrafele care făceau referire la problemele de accesibilizare a spațiului public la nevoile persoanelor cu dizabilități. Eliminarea și modificarea textelor nu este întâmplătoare, deoarece ele au dispărut din locuri diferite.*"

Răspuns:

Primăria Municipiului București, a preluat atât în 03.12.2015 (cf. bon anexat), cât și în data de 07.06.2016 (cf adresă de înaintare BERD, în anexă), cele două variante ale PMUD, elaborate de BERD, **fără a aduce vreo modificare în acest document.** Documentul final al PMUD transmis de BERD, care reprezintă forma finală a planului elaborat în luna mai 2016, a fost transmis spre dezbateri și aprobare către Consiliul General al Municipiului București (proiectul de hotărâre a fost la poz. 1 pe ordinea de zi a ședinței CGMB din data de 29.03.2017), cu respectarea principiului transparenței decizionale prevăzut de Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.

Având în vedere cele de mai sus, este evident că de la data primirii documentului final de la BERD și până în prezent P.M.B. nu a făcut nici o modificare la PMUD, iar prin toate activitățile desfășurate în acest interval a respectat prevederile legale în vigoare și principiile cu privire la nevoia de informare și consultare a cetățenilor, conform bunelor practici europene.

Susținerea Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare

18. Prin adresa nr. 2731 din 17.05.2017 (fila 51 din dosar) reclamata nr. 3 arată faptul că este o organizație internațională înființată și care funcționează pe baza unui tratat, cunoscut drept Acordul de înființare a Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare din data de 29 mai 1990 ("Acordul BERD"). România este membră a Băncii și parte din Acordul BERD. Acordul BERD a fost ratificat de Parlamentul României prin Legea nr. 24 din data de 24 octombrie 1990. În conformitate cu Acordul BERD, Banca, guvernatorii, directorii, directorii supleanți, funcționarii, angajații și experții beneficiază de anumite privilegii și scutiri, necesare pentru a își îndeplini funcțiile, inclusiv imunitate față de procesele legale și inviolabilitatea arhivelor.

Fără a aduce atingere acestor privilegii și imunități prevăzute în mod expres în Acordul BERD, Banca poate furniza următoarele informații referitoare la rolul BERD în situația de față.

Rolul BERD s-a limitat la acordarea asistenței tehnice (AT) pentru dezvoltarea a 8 Planuri de Mobilitate Urbană Durabilă (PMUD) pentru 7 poli de creștere în România, respectiv pentru regiunea București-Ilfov. Contractul de Asistență Tehnică a fost semnat de BERD și Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice (MDRAP) în 2014, contractul finalizându-se pe 30 noiembrie 2015. Raportul care conține PMUD pentru București-Ilfov a fost transmis autorităților publice beneficiare în noiembrie 2015 și, în acord cu MDRAP și beneficiarii (inclusiv Municipiul București și Consiliul Județean Ilfov)» BERD a continuat să acorde *pro bono* asistență tehnică pe durata consultărilor publice și a procedurii SEA, până pe 30 mai 2016.

V. Motivele de fapt și de drept

19. Colegiul director, din probatoriul depus de părți, constată că Planurile de Mobilitate Urbană Durabilă au fost preluate atât în 03.12.2015 (cf. bon anexat), cât și în data de 07.06.2016 (cf adresă de înaintare BERD), cele două variante ale PMUD, elaborate de BERD, **fără a aduce vreo o modificare în acel document.**

20. Colegiul director reține ca și obiect neaccesibilizare în prezent a spațiului public pentru persoanele cu dizabilități locomotorii.

21. **O.G. nr. 137/2000**, la art. 2 alin. 1 prevede: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.

22. Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

23. Analiza diferențierii se realizează prin compararea a două situații (art. 1 alin. 3 al **O.G. nr. 137/2000**: „*exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile*”).

24. În conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) în domeniu, diferența de tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „*trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă*”. CEDO a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (ex.: **Fredin împotriva Suediei**, 18 februarie 1991; **Hoffman împotriva Austriei**, 23 iunie 1993, **Spadea și Scalabrino împotriva Italiei**, 28 septembrie 1995, **Stubbings și alții împotriva Regatului Unit**, 22 octombrie 1996).

25. În hotărârea dată în cazul **Thlimmenos împotriva Greciei** din 6 aprilie 2000, CEDO a concluzionat că „*dreptul de a nu fi discriminat, garantat de Convenție, este încălcat nu numai atunci când statele tratează în mod diferit persoane aflate în situații analoage, fără a oferi justificări obiective și rezonabile, dar și atunci când statele omit să trateze diferit, tot fără justificări obiective și rezonabile, persoane aflate în situații diferite, necomparabile*”.

26. În concluzie, există o diferențiere dacă persoanele aflate în situații similare sunt tratate în mod diferențiat, sau dacă persoane aflate în situații diferite sunt tratate în mod identic.

27. Colegiul director constată că Planurile de Mobilitate Urbană Durabilă conțin analize privind accesibilizarea spațiilor publice, unele generale, fără a preciza detalii, altele referindu-se concret la facilitarea accesului persoanelor cu nevoi speciale, nu conțin în sine o diferențiere care ar afecta drepturile persoanelor cu dizabilități. Datoria autorităților este ca în implementarea acestor planuri să respecte atât prevederile **Legii nr. 488/2006**, cât și a normativelor în domeniu, în conformitate cu **Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități, ratificată de România**.

28. Astfel nu se pot constata nici existența unui scop de a discrimina și nici efecte discriminatorii, totodată nu există o situație de diferențiere prin adoptarea Planurilor de Mobilitate Urbană Durabilă, astfel faptele prezentate în petiție nu reprezintă discriminare conform art. 2 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000**.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Adoptarea Planurilor de Mobilitate Urbană Durabilă nu reprezintă discriminare conform art. 2 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000**;

2. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii: —

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – membru

JURA CRISTIAN – membru

LAZĂR MARIA – membru

LUMINIȚA GHEORGHIU – membru

POPA CLAUDIA SORINA – membru

SANDU TATIANA VERONICA – membru

Data redactării: 08.06.2018

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.